

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 14.08.2024 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Mäkynen Maria	puheenjohtaja	
	Arvaja Pertti	I varapuheenjohtaja	
	Lindqvist Marko	II varapuheenjohtaja	
	Rusanen Roosa	jäsen	
	Laaksonen Antti	jäsen	
	Sorsa Tuomas	jäsen	
	Granlund Saija	jäsen	
	Pusa Matias	jäsen	
	Suhonen Kaarina	jäsen	
	Smolander Lea	jäsen	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Nyström Aleks	liikuntajohtaja	
	Tuomi Tuulia	museonjohtaja	
	Maijala Lauri	teatterinjohtaja	
	Kylkilahti Maija	intendentti	
	Karhos Matti	kulttuuriasiainpäällikkö	
	Haverinen Pia	johtava asiantuntija	
	Palmi-Felin Salla	kirjastopalvelujohtaja	
	Ratia Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	
	Vehviläinen Liisa	henkilöstön edustaja	
	Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	
	Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 9.8.2024

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
55	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
56	Pöytäkirjan tarkastajat	4
57	OmaLahti- osallistuvan budjetoinnin asukaskierros vuonna 2025	5
58	Liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035	9
59	Talousarviomuutosesitys hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisille yksiköille	13
60	Tiedoksi merkittävät asiat	15
61	Muut asiat	17

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

55

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Esityslista

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

nro 7

56

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Kaarina Suhonen ja Lea Smolander.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahten kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

57

OmaLahti- osallistuvan budjetoinnin asukaskierros vuonna 2025

3370/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Osallisuuskoordinaattori Tia Mäkinen, p. 044 769 8695

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää, että vuoden 2025 osallistuvan budjetoinnin kierros toteutetaan perusteluosan esityksen mukaisesti, ja että suuralueina ovat edelleen keskustan alue, pohjoinen, itäinen, eteläinen/läntinen alue sekä koko kaupunki, ja että keskustan alueeseen liitetään Teivaan satama-alue ja Ankkurin alue. Lautakunta pyytää kaupungin asiantuntijoita huomioimaan alueellinen tasapuolisuus hankkeiden toteutusarviointivaiheessa.

Lisäksi lautakunta päättää, että vuoden 2025 hanketeemoina ovat lasten ja nuorten hyvinvointi, yhteisöllisyys ja kestävyys. Lautakunta merkitsee tiedoksi ehdotuksen, että vuoden 2026 talousarvioon varataan alueellisiin hankkeisiin käytettäväksi määrärahaa 200 000 €, ja että määrärahat jakautuvat koko kaupunkia koskeviin hankkeisiin (20 %) sekä suuralueiden hankkeisiin (20 %/alue). Lautakunta valtuuttaa vastaavat viranhaltijat

valmistelemaan äänestyksessä menestyneiden investointihankkeiden (yli 10 000 € hankkeet) talouden ohjausprosessia osana investointiohjelmavalmistelua kesä-syyskaudella 2025.

Perusteluosa

Kuntalain 5 luku 22 § mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunnanvaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista esimerkiksi järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Osallistuva budjetointi tarkoittaa, että asukkaat ovat tiivisti mukana suunnittelemassa sekä päättämässä taloutta ja resursseja koskevista asioista.

Lahden kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2022 § 54, että kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja vaiheet otetaan säännölliseksi, joka toinen vuosi toteutettavaksi asukasosallisuuden toimintamuodoksi Lahdessa. Toimintamalliin liittyvät päätökset ovat osa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan toimivaltaa ja määrärahavaraus tehdään lautakunnan talousarvioon. Toimintamallia ja sen jatkoa arvioidaan uudelleen vuonna 2026.

Vuoden 2023 kierroksella asukkaat jättivät 956 ideaa, joista 171 oli kaupunkilaisten äänestettävänä. 29ksää ideaa yhteiskehitettiin verkossa ja työpajassa. Lahtelaisten äänestysaktiivisuus on kasvanut joka kierroksella. Tällä kierroksella äänestäneitä oli 5098 (4,24 %), joista alle 18-vuotiaita oli 866 henkilöä (n. 17 %), Vuonna 2024 toteutuksessa on 41 hanketta. Eniten ääniä sai jäärata Vesijärvelle, jota äänesti 892 henkilöä. Kierroksen jälkeen toteutettiin verkkokysely asukkaille 19.6.–9.7.2023 sekä henkilöstölle 14.6.–6.8.2023. Sekä asukkaat että henkilöstö antoivat toiminnalle

yleisarvosanaksi 8.2 (kouluarvosanoin). Kehityskohteeksi nousi viestinnän näkyvyys ja verkkoalusta. Lisätietoja toteutettavista hankkeista löytyy verkkosivulta www.lahti.fi/osbu.

Edellisten kierrosten arviointien ja asiantuntijoiden haastattelujen perusteella kierroksen aloitusta aikaistetaan, hanketeemoja rajataan ja kohdennetaan, keskustan suuraluetta tarkennetaan sekä sisäistä prosessia pyritään parantamaan. Lisäksi sähköinen alusta vaihtuu. Teemojen valinnassa on kuultu kaupunkiympäristön asiantuntijoita ja sivistyksen palvelualueen johtoryhmää.

Muutosta keskustan alueeseen esitetään siten, että suuralueeseen liitetään Teivaan satama-alue ja Ankkurin alue, joka rajautuu Niemenkatuun, Lahdenkatu/Saimaankatuun ja pohjoispuolella Ruoriniemenkatuun. Muutosesitys kartta-alueeseen on liitteenä 1. Perusteluina ovat molempien alueiden ja ydinkeskustan kulkuyhteys sekä luontainen palveluiden ja toiminnan tuottaminen osana keskustan toimintaa. Muutosta on myös toivottu kyselyiden perusteella.

Osbun ohjausryhmä on käsitellyt osaltaan aikataulun, prosessin, teemat, suuralueet sekä operatiiviseen työhön liittyvät muutokset kokouksessaan 17.5.2024. Ohjausryhmä toivoo hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan päätöstä asiasta jo elokuussa vuoden 2025 kierroksen viestinnän, valmistelun ja prosessien käynnistämiseksi syksyllä 2024.

Osallisuus ja hyvinvointipalveluiden vuoden 2025 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin kirjataan osallistuvan budjetoinnin ideoi, kehittä, äänestä -vaiheiden läpivienti. Vaiheet toteutetaan seuraavasti:

- asukasideointi 13.1.–9.2.2025
- yhteiskehittäminen 7.4.–23.4.2025

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta Esityslista

nro 7

- asukasäänestys 12.5.–8.6.2025
- päätös vuonna 2026 toteutettavista ja rahoitettavista hankkeista hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa elokuussa 2025

Osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen ja koordinoinnin tueksi nimetään kaupunkiorganisaatiosta palvelualueille osbukoutsit, yksiköihin osbuvastaavat sekä asukkaista vapaaehtoiset osbukummit, joita haetaan avoimella haulla syksyllä. Osbukoutsit tukevat oman palvelualueensa yksiköitä ideoiden käsittelyssä, arvioinnissa ja kirjaamisessa sekä osbuvastaavat varmistavat oman yksikkönsä prosessin sujuvuuden ja viestinnän.

Vuoden 2025 talousarvioon varataan määrärahat operatiiviseen työhön ja viestintään. Hankkeiden toteuttamiseen esitetään varattavaksi 200 000 € vuodelle 2026.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote/toimeksi: koordinointitiimi Tia Mäkinen, Sanna Virta, Pia Haverinen, Maikki Suhonen, talouspalvelut Tiina Mörsky, Miia Karetjoki, Minna Vilén
Ote/tiedoksi: OSBUn ohjausryhmä (Heikki Turunen), kaupungin johtoryhmä, palvelu- ja vastualueiden johtoryhmät, kaupungin viestintä

Liitteet

- 1 Keskustan alue_esitys

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

58 Liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035

2827/10.03.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntajohtaja Aleksi Nyström, 044 4831794

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle liikuntapaikkasuunnitelman hyväksymistä ohjeellisena asiakirjana ja työkaluna valmisteltaessa vuosien 2025 – 2035 talousarviota, taloussuunnitelmaa sekä Tilakeskuksen investointiohjelmaa. Suunnitelma on päivittyvä asiakirja, joka tuodaan ao. päätöselinten hyväksyttäväksi muutosten yhteydessä.

Perusteluosa

Liikuntapaikkasuunnitelma on laadittu ohjaamaan liikuntapaikkarakentamista ja liikuntapaikkojen ylläpitämistä. Suunnitelman tavoitteena on linjata Lahden kaupungin tulevia liikuntapaikkainvestointeja ja rytmittää liikuntapaikkojen peruskorjaushankkeita vuosina 2025-2035. Liikuntapaikkasuunnitelma on liikuntapalveluiden strateginen asiakirja. Liikuntapaikkasuunnitelmalla

edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista mm. asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden sekä kaupungin vetovoimaisuuden ja kansainvälisen urheilukaupunkistatuksen näkökulmasta.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen on ollut noin vuoden kestävä prosessi. Suunnitelman laati työryhmä, johon kuuluivat liikuntajohtaja Aleksi Nyström, liikuntapalvelupäällikkö Markku Ahokas, liikuntapalveluvastaava Sanna-Maija Nurminen ja kaupungininsinööri Mika Lastikka. Työtä oli tukemassa North Sport Consulting Oy. Ohjausryhmän työhön osallistuivat liikuntajohtaja sekä sivistysjohtaja Tiina Granqvist ja toimitilajohtaja Jouni Arola

Liikuntapaikkasuunnitelman laatimiseen osallistettiin kuntalaisia ja urheiluseurojen puheenjohtajia kyselyiden avulla. Kyselyillä kartoitettiin kokemuksia liikuntapaikkojen käytöstä ja haasteista. Kuntalaisten kyselyyn vastasi yli 400 Lahtelaista. Urheiluseuroille teettiin oma kysely johon vastasi 29 Lahtelaista urheiluseuraa.

Luottamushenkilöille järjestettiin seminaari, jossa käsiteltiin tulevaisuuden suurimpia liikuntapaikkahankkeita. Liikuntapaikkasuunnitelman etenemistä esiteltiin myös hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalle useamman kerran prosessin aikana. Lisäksi Lahden kaupungin viranhaltijoille ja kumppaneille järjestettiin työpajoja, jossa käsiteltiin organisoidun ja organisoitumattoman urheilun olosuhteita.

Suunnitelman lähtökohtana on nykytilan tarkastelu mm. liikuntapaikkojen kunnosta, käyttöasteista, korjausvelasta, ylläpidon kustannuksista, hinnoittelusta ja liikuntapaikkarakentamisen historiasta.

Liikuntaolosuhteeseen liittyvät asiat jakaantuvat hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan lautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, konserni- ja tilajaoston sekä sivistyslautakunnan alaisuuteen. Virkamiesorganisaatiossa asioita

hoidetaan sekä sivistyksen että kaupunkiympäristön palvelualueilla ja Tilakeskuksessa. Asioita koordinoidaan ulkoliikkumisalueiden johtoryhmässä.

Sisäliikuntapaikkoihin ja halleihin, ulkoliikuntapaikkoihin ja sekä liikunta- ja ulkoilureitistöihin on käytetty investointimäärärahoja vuosina 2013 – 2023 n. 139 milj. euroa. Liikuntarakennuksissa on mittavia investointitarpeita myös tuleville vuosille. Kaupungin taloudellisen tilanteen johdosta investointitarpeita on priorisoitava.

Suunnitelmakauden isoiksi hankkeiksi nousevat uuden vesiliikuntakeskuksen rakentaminen ja osittain nykyisistä uimahalleista luopuminen, jäähalliolosuhteiden sekä Kisapuiston tapahtumaolosuhteiden kehittäminen, talvilajien ympärivuotisen kilpailu- ja harjoitusolosuhteiden lisääminen sekä suur- ja messuhallien kehittämistyö.

Liikuntapaikkasuunnitelmassa on hahmoteltu hankkeiden tavoiteaikatauluja.

Suunnitelmakauden muita päähankkeita ovat lähiliikuntapaikkaverkoston kehittäminen, ulkoliikuntapaikkojen lisääminen ja kunnostaminen, uimarantojen ja talviuintimahdollisuuksien kehittäminen sekä liikunta- ja ulkoilureitistöhankkeiden kehittäminen.

Tavoitteita tukevia toimenpiteitä ovat liikuntapalveluiden ja olosuhdetyön tuottamistapojen tehostaminen, liikuntaolosuhteisiin liittyvän tukijärjestelmän kehittäminen sekä viestinnän ja verkkokaupan kehittäminen.

Liikuntapaikkasuunnitelma, sekä siihen liittyvät tausta-aineistot löytyvät Lahden Kaupungin internet sivuilta osoitteesta : <https://www.lahti.fi/vapaa-aika/liikunta-ja-ulkoilu/kehittaminen-ja-hankeet/liikuntapaikkasuunnitelma-2025-2035/>

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv:

Tiedoksi: kyla

Liitteet

2 Lahden liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035 LAHTI_V14

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

59

Talousarviomuutosesitys hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisille yksiköille

3559/02.00.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

sivistysjohtaja Tiina Granqvist, puh. 050 383 6574

controller Erkki Lantonen, puh. 044 790 9366

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle lautakunnan alaisten palveluyksiköiden vuoden 2024 määrärahojen vähentämistä 88 000 eurolla.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus edellytti uudesta talouden tasapaino-ohjelmasta päättäessään, että vuoden 2024 käyttösuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet käsitellään uudelleen (kh 15.4.2024 §150).

Sivistyspalveluissa on tehty tarkastelu vuoden 2024 määrärahojen vähentämisestä sivistyslautakunnan sekä hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisilta palveluyksiköiltä yht. 0,5 milj. eurolla. Vähennykset on jaettu palveluyksiköille talousarvion 2024 käyttömenojen suhteessa.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Vähennykset kohdistuvat henkilöstömenoihin, palveluiden ostoihin sekä aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin.

Määrärahojen käytön vähennykset toteutetaan hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisissa yksiköissä sopeuttamalla määrärahalleikkaukset käyttötalouden eri momenteille. Taseyksiköinä toimivien teatterin ja orkesterin osalta määrärahalleikkaus tehdään kaupungin avustukseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: ao. yksiköt, taloussuunnittelu ja controllerpalvelut

Liitteet

- 3 Käyttösuunnitelmamuutos 2024_palveluyksiköittäin
- 4 Käyttösuunnitelmamuutos 2024_sitovuustaso

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

60

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 7.6.2024 – 5.8.2024.
- Lahden kaupunginorkesteri, taiteellisen partnerin kiinnittäminen 1.8.2025 alkaen, sopimuksen hyväksyminen.
- Lahden kumppanuuspöytien kannanotto asukas- ja lähidemokratiamallin säilyttämiseksi osana kaupungin demokratia- ja osallisuustyötä.
- Lausunto lausuntopyyntöön luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ruoka-aputoimintaan myönnettäviin valtionavustuksiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

61
Muut asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-